

Bruselj, 4. oktober 2022
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	4. oktober 2022
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	12478/22
Zadeva:	Sklepi Sveta o podnebnem financiranju pred 27. zasedanjem Konference pogodbenic UNFCCC (COP 27) v Šarm el Šejku od 6. do 18. novembra 2022 – sklepi Sveta (4. oktober 2022)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o podnebnem financiranju, ki jih je Svet (ECOFIN) odobril na 3898. seji 4. oktobra 2022.

SKLEPI SVETA

O PODNEBNEM FINANCIRANJU

SVET EVROPSKE UNIJE

1. PONOVRNO POUDARJA, da so Evropska unija in njene države članice trdno odločene ambiciozno prispevati k izvajanju vseh ciljev Pariškega sporazuma in Glasgowskega podnebne pakta in biti pri tem vodilni zgled. OPOZARJA, da je evropski zeleni dogovor EU jasen in celovit okvir za delo, ki bo prispevalo k doseganju teh ciljev v skladu s Pariškim sporazumom in omejitvijo dviga temperature na 1,5 °C, podpirajo pa ga širok nabor politik za spoprijemanje s podnebnimi spremembami in degradacijo okolja, posebej temu namenjeni naložbeni načrt za trajnostno Evropo in finančni viri. Ti vključujejo večletni finančni okvir EU za obdobje 2021–2027, vključno z instrumenti zunanje politike, in začasni instrument za okrevanje, NextGenerationEU (NGEU), v okviru katerih je treba vsaj 30 % proračuna EU in odhodkov iz NGEU dodeliti za podporo podnebnim ciljem, vse to pa prispeva k uresničevanju ciljev iz evropskih podnebnih pravil in svežnja „Pripravljeni na 55“, da se v Uniji najpozneje leta 2050 doseže podnebna nevtralnost, do leta 2030 pa se zmanjšajo neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % glede na ravni iz leta 1990;
2. OPOZARJA, da je Komisija po začetku vojaške agresije Rusije proti Ukrajini na zahtevo Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2022 predstavila načrt REPowerEU za odziv na potrebo po hitrem zmanjšanju odvisnosti Evropske unije od ruskih fosilnih goriv, za pospešitev prehoda na zeleno energijo v EU in za podporo prizadevanjem EU, da bi bila podnebno še ambicioznejša;

3. ŽELI SPOMNITI, da Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC) v poročilih za leto 2022 opozarja na urgentnost situacije; POUDARJA, da je treba ambicije postaviti više in pospešiti ukrepe, ki jih terja Pariški sporazum s svojimi dolgoročnimi cilji, ter ŽELI v tem kontekstu SPOMNITI, da gre pri členu 2 Pariškega sporazuma za poziv k okrepiti globalnega odzivanja na grožnje, izhajajoče iz podnebnih sprememb, tudi z doseganjem združljivosti finančnih tokov z usmeritvijo v nizke emisije toplogrednih plinov in razvoj, odporen proti podnebnim spremembam; POUDARJA, da doseganje združljivosti finančnih tokov s to usmeritvijo terja prizadevanja na svetovni ravni; OPOZARJA, da je prizadevanja v zvezi s tem nujno treba okrepiti in da morajo vse vlade določiti regulativne in politične okvire ter zagotoviti ustrezne spodbude za pritegnitev javnih in zasebnih naložb, potrebnih za spoprijemanje z izzivi zaradi podnebnih sprememb, s katerimi se soočajo vse države; UGOTAVLJA, da je v zadnjih letih steklo vse več mednarodnih pobud, namenjenih mobilizaciji finančnega in zasebnega sektorja za obravnavanje podnebnih izzivov; POZIVA vse pogodbenice Pariškega sporazuma k izpopolnitvi poročanja, ki naj bo pregledno in zanesljivo, o zasebnem financiranju, mobiliziranem za podnebne ukrepe; POZIVA zasebne akterje, naj svoje finančne tokove uskladijo s cilji Pariškega sporazuma; se z zaskrbljenostjo SEZNANJA z obsegom zasebnih sredstev, s katerimi se še vedno podpirajo dejavnosti, ki niso v skladu s Pariškim sporazumom, zlasti v sektorju fosilnih goriv, in s škodljivimi spodbudami, ki se nadaljujejo; ŽELI SPOMNITI na odločitev, sprejeto v Glasgowu, o pospešitvi prizadevanj za postopno opustitev proizvodnje električne energije iz premoga z nezmanjšanimi emisijami in postopno odpravo neučinkovitih subvencij za fosilna goriva;
4. PRIZNAVA, da je treba na COP 27 v Šarm el Šejku nujno zagotoviti razpravo, posebej namenjeno členu 2.1(c) Pariškega sporazuma, da bi se lahko pogodbenice, zasebni sektor in drugi deležniki pogovorili o svojem razumevanju zadevnega cilja in poteh do njegove uresničitve, da bi države lahko realizirale svoje cilje v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter druge cilje trajnostnega razvoja;

5. IZPOSTAVLJA pomen in napredovanje pobud EU za trajnostno financiranje in vključevanje podnebnih ukrepov v proračun EU; POZDRAVLJA ustrezne predloge iz Strategije za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo, ki jo je pripravila Evropska komisija, katerih namen je finančne tokove napraviti združljive s cilji Pariškega sporazuma in tozadevnim delom skupine G20 in Odbora za finančno stabilnost; OPOZARJA na pomen uporabe načela, da se ne škoduje bistveno, pri krepitevi trajnostnosti financ; POUDARJA pomen stabilnosti svetovnega finančnega sistema in njegove odpornosti proti podnebnim spremembam ter zato POUDARJA pomen preglednosti glede trajnostnostnih vidikov financiranja in pomen omejevanja tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami, v finančnem sistemu;
6. OPOZARJA NA pobude EU za spodbujanje trajnostnega financiranja na mednarodni ravni in POZDRAVLJA prizadevanja Odbora za mednarodne standarde trajnostnosti (ISSB) za razvoj globalnih izhodišč za razkritja v zvezi s trajnostnostjo, brez zaviranja ambicij regionalnih ali nacionalnih pristopov; prav tako POUDARJA pomen potekajočih prizadevanj partnerjev v okviru mednarodne platforme za trajnostno financiranje;
7. POZDRAVLJA vse večje število nacionalnih in regionalnih okvirov in instrumentov za trajnostno financiranje kot korak, potreben za dovajanje zasebnega in človekoljubnega kapitala tja, kjer je za izvajanje Pariškega sporazuma najbolj potreben; PRIZNAVA dejstvo, da partnerske države še vedno težko mobilizirajo obsežnejše trajnostno financiranje in ob sprejemljivih stroških; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA stalna in vse večja prizadevanja EU in držav članic za zagotavljanje tehnične pomoči na dvostranski in regionalni ravni pri razvijanju verodostojnih in primernih okvirov za trajnostno financiranje ter za povečanje obsega finančnih instrumentov, povezanih s trajnostnostjo; POZDRAVLJA nedavno ustanovitev strokovne skupine na visoki ravni za povečanje obsega trajnostnega financiranja v državah z nizkimi in srednjimi dohodki, da se opredeli zasebno financiranje za izvajanje zunanje razsežnosti zelenega dogovora ter zeleno, pravično in odporno okrevanje v partnerskih državah;

8. POUDARJA pomen intenzivnejšega sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami; v zvezi s tem POZDRAVLJA izjavo skupine G7, v kateri je napovedan cilj o oblikovanju podnebnega kluba kot medvladnega foruma z visokimi ambicijami za podporo učinkovitemu izvajanju Pariškega sporazuma s pospeševanjem podnebnih ukrepov, povečanjem ambicij glede zmanjšanja emisij in spodbujanjem pravičnega energetskega prehoda; OPOZARJA NA potekajoče delo v EU za uresničitev ambicioznega zmanjšanja emisij, tudi prek sistema EU za trgovanje z emisijami in uvedbe mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah za reševanje problema selitve virov CO₂, in POUDARJA, da sta oblikovanje cen ogljika in postopna odprava subvencij za okolju škodljiva fosilna goriva ključna elementa ugodnega okolja za preusmeritev finančnih tokov k podnebno nevtralnimi, proti podnebnim spremembam odpornim in trajnostnim naložbam;
9. PRIZNAVA pomen vključevanja podnebnih preudarkov v gospodarsko politiko; zato POZDRAVLJA širitev sodelovanja in članstva koalicije finančnih ministrov za podnebne ukrepe ter PONAHLJA, kako pomembno vlogo imajo ta koalicija in njena helsinška načela;
10. POUDARJA, da so EU in njene države članice ŠE NAPREJ močno zavezane uresničitvi skupnega cilja mobilizacije podnebnega financiranja v višini 100 milijard USD čim prej in do leta 2025 iz široke vrste virov, pri čemer PRIČAKUJE, da bo cilj uresničen leta 2023; PONOVRNO POTRJUJE odločenost EU in njenih držav članic, da še naprej sodelujejo z drugimi razvitimi pogodbenicami za hitro uresničevanje *izvedbenega načrta za podnebno financiranje: doseganje cilja 100 milijard USD*, ki je bil objavljen pred COP 26; POUDARJA, da k mednarodnemu javnemu podnebnemu financiranju največ prispevajo prav EU in njene države članice, ki so od leta 2013 več kot podvojile svoj prispevek k podnebnemu financiranju v podporo državam v razvoju; POZIVA druge donatorje, naj okrepijo prizadevanja v zvezi s tem, tudi v skladu z izvedbenim načrtom za podnebno financiranje s COP 26, in Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE poročilo o napredku na desetih področjih skupnega ukrepanja iz *izvedbenega načrta* pred COP 27;

11. POTRJUJE poziv iz Glasgowskega podnebne pakta razvitim pogodbenicam, naj do leta 2025 vsaj podvojijo skupno zagotovljeni obseg podnebnega financiranja za prilagajanje, namenjenega državam v razvoju, v primerjavi z letom 2019, v kontekstu vzpostavljanja boljšega ravnovesja med blažitvijo in prilagajanjem z zagotavljanjem večjega obsega financiranja; SE VESELI sodelovanja z drugimi pogodbenicami v odziv na ta poziv, hkrati pa še naprej posebej poudarja vprašanje najranljivejših populacij v različnih državah in skupnostih, zlasti v najmanj razvitih državah in malih otoških državah v razvoju; PONOVO POTRJUJE pripravljenost EU in njenih držav članic, da konstruktivno sodelujejo pri obravnavi ovir in omejitev pri dostopu do financiranja za prilagajanje, in POZIVA države v razvoju, naj še naprej krepijo svojo angažiranost pri tem skupnem prizadevanju; v zvezi s tem POZDRAVLJA pobude, kakršna je „skupina prvakov financiranja za prilagajanje“, ki so zavezane povečanju ravni, dostopnosti in učinkovitosti financiranja za prilagajanje;
12. POUDARJA pomen vključevanja podnebnih ukrepov v širše razvojno načrtovanje in nacionalne okvire financiranja držav prejemnic v smislu podpore doseganju posameznih nacionalnih ciljev, povezanih s cilji trajnostnega razvoja; v tem kontekstu POUDARJA pomen vključevanja načela enakosti spolov; POUDARJA, da so nacionalno določeni prispevki, dolgoročne strategije in nacionalni načrti prilagajanja ključni za doseganje ciljev Pariškega sporazuma, ob zagotavljanju preglednosti pri izvajanju, rednem spremljanju in stalnem ocenjevanju učinkovitosti zagotovljenih sredstev;
13. POZDRAVLJA posvetovanja o novem skupnem količinsko opredeljenem cilju glede podnebne financiranja, ki bodo potekala do leta 2024, ter PONOVO POTRJUJE stalno konstruktivno angažiranost EU v teh posvetovanjih in njeno odločenost spodbujati inkluzivnost; POUDARJA, da je k določanju tega novega cilja treba pristopiti široko in preobrazbeno, da se zagotovi, da bodo vsi finančni tokovi usklajeni z dolgoročnimi cilji Pariškega sporazuma in bodo torej učinkovito prispevali k blažitvi in prilagajanju, ob upoštevanju potreb in prioritet držav v razvoju; prav tako IZPOSTAVLJA, da je treba izveči nauke iz izkušenj z izvajanjem skupnega cilja mobilizacije podnebne financiranja v višini 100 milijard USD na leto;

14. POUDARJA, da je treba okrepiti ukrepe, podporo in globalno usklajevanje za preprečevanje, zmanjševanje in odpravljanje izgub in škode, povezanih z negativnimi vplivi podnebnih sprememb; v zvezi s tem POZDRAVLJA začetek Glasgowskega dialoga, v okviru katerega se razpravlja o ureditvah za financiranje dejavnosti za preprečevanje, zmanjševanje in odpravljanje izgub in škode; OPOZARJA NA potrebo po nadaljnjem vključevanju vidika podnebnega tveganja v nacionalne procese načrtovanja in mednarodno sodelovanje; POZDRAVLJA mednarodne pobude, namenjene boljši zaščiti držav v razvoju pred negativnimi učinki podnebnih sprememb, tudi z aktiviranjem inovativnih orodij in virov financiranja, kakršna je pobuda skupine G7 „globalni ščit proti podnebnemu tveganju“, ki je usmerjena v krepitev globalne arhitekture na področju financiranja in zavarovanja v zvezi s podnebnim tveganjem in nesrečami, da bi bila bolj koherentna, sistematična in trajna; PODPIRA cilj vključitve „odzivanja na negativne učinke podnebnih sprememb“ v zasnovo in zagotavljanje humanitarne in razvojne pomoči, saj bi to lahko bilo ključno za doseganje in krepitev odpornosti ranljivih skupnosti;

15. OPOZARJA, da imajo mednarodne finančne institucije, vključno z multilateralnimi razvojnimi bankami in drugimi razvojnimi finančnimi institucijami, ključno vlogo pri mobilizaciji obsežnejšega financiranja za znatno povečanje obsega podnebnih ukrepov ter zasebnih in javnih naložb z velikim učinkom za doseganje podnebnih ciljev ter imajo vodilno vlogo pri določanju ambicioznih standardov za širši sektor; POZIVA multilateralne razvojne banke, ki ponujajo financiranje na podlagi politike, naj ta pristop uporabljajo v večji meri in tako spodbujajo ambiciozne podnebnopolitične in regulativne reforme ter pogoje za preobrazbeni politični okvir; POZDRAVLJA zavezo skupne delovne skupine multilateralnih razvojnih bank za usklajevanje s Pariškim sporazumom in skupno podnebno izjavo, predstavljeno na COP 26, s katero se multilateralne razvojne banke zavezujejo, da bodo še naprej podpirale uresničevanje nacionalno določenih prispevkov v državah v razvoju, da bodo svoje finančne tokove širše usklajevale s Pariškim sporazumom ter zagotavljale podporo za razvoj ambicioznih dolgoročnih strategij in pravičnih prehodov; v zvezi s tem POZDRAVLJA vodilno vlogo več multilateralnih razvojnih bank, kot je razvidna iz njihovih podnebnih strategij in načrtov; POZIVA multilateralne razvojne banke in druge razvojne finančne institucije, naj si še naprej prizadevajo za povečanje, zagotavljanje in mobilizacijo financiranja za prilagajanje; POZIVA tiste multilateralne razvojne banke, druge razvojne finančne institucije in agencije za izvozne kredite, ki še niso sprejele in začele izvajati strategij za uskladitev s Pariškim sporazumom, naj to storijo pred konferenco COP 27, tudi kar zadeva finančne posrednike in druge nasprotne stranke, ter predstavijo, kako nameravajo skupno poročati o skladnosti svojih portfeljev pred COP 27; PONAHLJA, kar je Svet najavil v svojih Sklepih o izvoznih kreditih, in sicer da bodo države članice do konca leta 2023 določile svoje znanstveno utemeljene roke za ukinitve podpiranja izvoznih kreditov za projekte v sektorju energije iz fosilnih goriv, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so združljive z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma; tozadevno POZIVA multilateralne razvojne banke, druge razvojne finančne institucije in agencije za izvozne kredite, naj čim hitreje postopno opustijo financiranje projektov v sektorju energije iz fosilnih goriv, razen v omejenih in jasno opredeljenih okoliščinah, ki so združljive z omejitvijo segrevanja na 1,5 °C in cilji Pariškega sporazuma; POZIVA mednarodne finančne institucije, naj pripravijo konkretne načrte za mobilizacijo obsežnejšega podnebnega financiranja, tudi iz zasebnega sektorja, za povečanje naložb v blažitvene in prilagoditvene ukrepe, ob ustreznem upoštevanju in uporabi načela, da se ne škoduje bistveno, pri vsem financiranju;

16. POZIVA Evropsko komisijo, naj pripravi pregled pretoka sredstev, ki so jih EU, vključno z Evropsko investicijsko banko, in njene države članice v letu 2021 namenile za mednarodno podnebno financiranje, Svet pa, naj ta prispevek pred zasedanjem UNFCCC COP 27 potrdi.
-